

MLADI OB KRKI

glasilo pionirskega odreda in mladinskega ak
tiva gorjanskega bataljona osnovne šole grm
novo mesto

leto IV 1974–75

št: 11

„ Jezik je čustvo, misel,
hrepenenje, ritem, ki se zaganja
iz sedanjosti v bodočnost. Vse,
kar si, ves ti, s tvojo osebno in
narodno preteklostjo. ”

O. Župančič

UVODNE BESEDE

Današnja številka našega glasila ni vezana na noben datum, na noben poseben dogodek. Naj bo to nekak zaključek celoletne lepe akcije JPI, ki je nosila naslov Lepota v ustvarjanju, radost v odkrivanju. Pokazali vam bomo tisto najlepše, kar so v minulem šolskem letu ustvarili naši mladi literati. S svojimi deli so nastopili na literarnem popoldnevu. Naša beseda ob podelitvi bralnih značk, Marija Trunkelj, Damijan Gazvoda in Iztok Gradecki pa tudi na literarnem popoldnevu v Dol. Toplicah. Njihov prvi javni nastop je prof. Kolenca, dolenjskega pesnika, navdušil, da je napisal takole:

„Med vami sem bil, mladost ...

Na stezi med zrelimi žiti svojih poljan
prisluhnil napevu, zdaj v meni drhti
vaš jutranji zvon ...

in ves trepetam kot sinjina neba nad razcvetjem pomladi,
ponujam vetrovom in zvezdam svoje želje
in v noč govorim za vse, da biti lepo je
človek ... če si kot studenec
ob poti, vsem dan, nikdar ne skaljen,
živalim, rastlinam, popotnim kot cvet nasmejan ...

Morda ga kdo skruni, vanj pljune
in vrže vanj kamen ... le malo vztrepeče gladina
in v temno dno zakrije trpko,
a sinje oko gladine z ljubkim nasmehom le vabi.

Iz vrelca vaše mladosti sem pil,
zato nocoj sem prešerno bogat,
da vabim pretekle, grenke in lepe spomine
in kličem prihodnjim na zdravje ...

Za slepe brez luči, za gluhe brez zvokov, za žejne opoja
zadosti, zadosti ..."

Tovariš Bajec pa je zapisal takole:

„Kaj naj vam rečem ob tej priložnosti?

Da je človeku največja sreča, če ohrani
dobro ime in če lahko ob koncu poti
reče, da je dal od sebe vse, kar je moral
in mogel. Prepričan sem, da boste vi vsi srečni ..."

S to številko se od vas poslavljajo mnogi učenci, ki so tri leta,
kolikor časa „Živi" naša šola in naše glasilo, z veliko ljubeznijo
sodelovali v literarnem krožku, vložili v vse številke glasila mno-
go truda, hkrati pa razvijali svoja pesniška in pisateljska nag-
njenja. O njihovem delu so dali svojo sodbo tudi drugi:

„Skupščina in svet krajevne skupnosti Novo mesto izrekata posebno
zahvalo vsem članom literarnega krožka za vložen trud, ki ste ga
vložili v zbiranje podatkov za posebno izdajo glasila Pionirskega
odreda in mladinskega aktiva Gorjanskega bataljona osnovne šole
Grm MLADI OB KRKI, ki je bila posvečena naši krajevni skupnosti.
Vsi prispevki v tem glasilu kažejo, da ste kljub mladosti sposobni
zrelo gledati in ocenjevati svet okrog sebe, saj ste podali celovit
in lep pregled dejavnosti krajevne skupnosti, družbeno političnih
organizacij, pa gospodarstva in drugih dejavnosti."

Ing. Kavšek Julij:

„Pozdravljam vse poteze, ki so storjene, da bi tudi mladi ljudje
(osnovnošolci) spoznali probleme in dobre strani naše družbe, da
bi kasneje, ko odrastejo, bili dobri in aktivni samoupravljalci
ter našo socialistično družbo uspešno vodili in upravljali še
naprej."

Pisatelj Janez Švajncar pa nam je poslal dolgo pismo, v katerem
pravi:

„Lepo se zahvaljujem za poslano glasilo Mladi ob Krki.

Zares ste mi omogočili, da поблиže spoznam Novo mesto. Sestavki v glasilu so me prijetno presenetili. Napisani so zrelo in z vso resnostjo. Ponosni ste lahko na vse sodelavce, ki jim lahko samo čestitam. To velja za njihove samostojne prispevke, kakor tudi za pogovore, ki so jih imeli s predstavniki občinske skupščine, in krajevnih skupnosti. Njihova vprašanja so si sicer ponekod precej podobna, a to prav nič ne moti, kajti zastavili so jih z željo, da dobijo odgovore na vprašanja, ki jih najbolj zanimajo. In to se jim je posrečilo. Tako vsebina v glasilu ni samo zbir podatkov, ampak je zanimiva za širši krog bralcev, saj prikazuje delček naše splošne zgodovine. Obenem pa so mi prispevki tudi še bolj približali Novo mesto in njegove ljudi ter reko Krko. Ob prebiranju se me je lotil občutek, kakor da sem se v hipu znašel v tej naši lepi pokrajini.

Čestitam Vam in mladim sodelavcem z željo, da bi še kdaj poslali javnosti podobno glasilo.“

Ne bom posebej naštevala njihovih imen, vsi jih poznate. In če jih ne, vzemite v roke vse številke našega glasila! Njihova imena so pogosto napisana pod najlepšimi teksti, našli jih boste v uredniškem odboru (na zadnji strani), pod raznimi članki v časopisu in ne pozabite prebrati tudi imen tistih, ki so ustvarili lepe risbe in naslovne strani, brez katerih glasilo ne bi bilo tako, kot je. Vsem tem želim vso srečo na poti, ki so si jo izbrali, klasti pa, naj razvijajo svoje sposobnosti še naprej, naj bodo vedno med tistimi, ki ljubijo našo lepo slovensko besedo.

V tej številki boste prebrali tudi razne spise - od prvih poskusov izraziti svoje misli v lepi besedi. Pišite še, pošiljajte nam svoje prispevke! Naj bo to res NAŠE glasilo, v katerem bodo objavljeni prispevki vseh učencev - od 1. do 8. razreda in spomnite se večkrat na pogovor, ki pravi, da Z MAJHNEGA RASTE VELIKO.

Ivanka Mestnik,
mentorica liter. nov.
krožka

K A M ?

1.

Bel oblak vprašala sem:

"Kam potuješ, kam?"

Pa mi odgovoril je:

"Ne vem, veš, niti sam!"

2.

"Snežec dobri, kam hitiš?"

"Zima, moj je gospodar!"

"Čakaj!" A. na tleh ostalo
je samo še kapljice par.

3.

"Potok bistri, voda, kam?"

"Le naprej, samo to znam!

Dol čez kamne in zemljo,
kam, vprašanje je težko!"

4.

"Hitri veter, ti veš, kam!"

"Uuu, še dolgo pot imam!

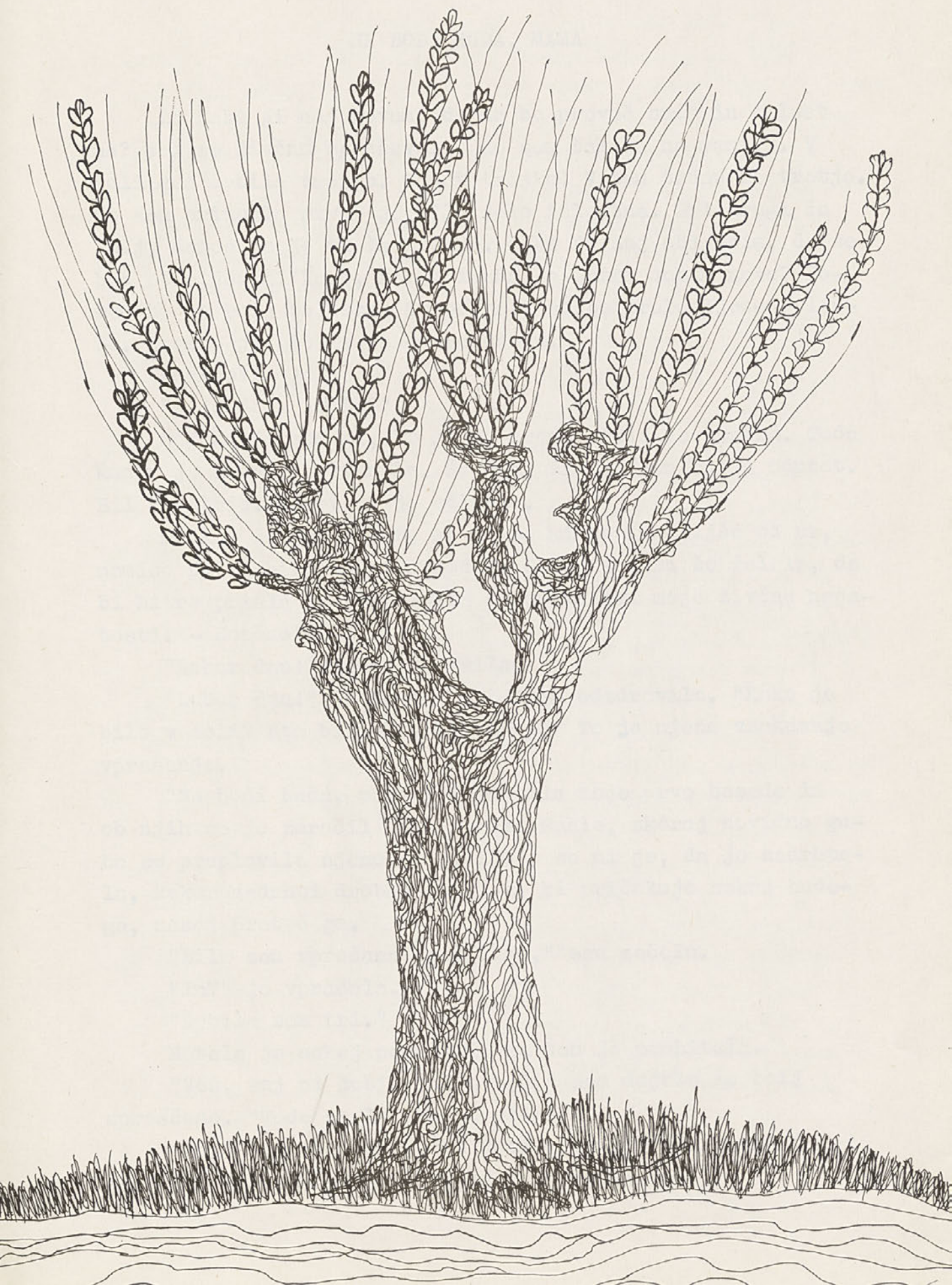
Suči trave, liste, hej!

Kam? I, kam? Naprej, naprej!"

5.

O, življenje, le ti veš,
kam kot reka v daljo greš.

V tvoji strugi shranjeni
so spomini mojih dni.

NE BODI HUDA, MAMA

Le kako ji naj povem, da ne bo preveč huda in žalostna? sem se živčno spraševala, ko sem čakala na mamico. V šoli sem dobila trojko. Zopet trojko! V tem tednu že tretjo. Ko sem prinesla prvo, je bila zelo žalostna. Pri drugi še bolj, danes pa je tu že tretja. Kako ji naj obljubim, da se bom poboljšala? Kako, ko pa lahko že jutri dobim novo? Potem bo še bolj žalostna in očitala mi bo prelomljeno obljubo. Grozno je biti v takem položaju.

Pozvonilo je.

"Kaj, doma je že?"

Oddahnila sem si, ko je na pragu stala le sestra. Toda kmalu je vnovič pozvonilo. Še bolj živčna sem odšla odpret. Bil je stric. Zopet mi je odleglo.

Minilo je pet minut, ki so se mi zdele daljše od ur, mamice pa ni bilo še od nikoder. Sedaj sem si že želela, da bi hitro prišla in pripomogla k sprostitvi moje živčne nape-
tosti. - Končno! -

"Dober dan!" sem pozdravila.

"Dober dan!" je mamica prijazno odzdravila. "Kako je bilo v šoli? Sta bili kaj vprašani?" To je njeno vsakdanje vprašanje.

"Ne bodi huda, mamica!" so bile moje prve besede in ob njih se je zmračil njen obraz. Rahle, skoraj nevidne gube so preplavile njeno čelo. Zdelo se mi je, da je zadrhtela, kakor zadrhti drobna živalca, ki pričakuje nekaj hudega, nekaj pretečega.

"Bila sem vprašana zgodovino," sem začela.

"In?" je vprašala.

"Dobila sem tri."

Hotela je nekaj povedati, pa sem jo prehitela.

"Veš, saj ni dobil nihče več," sem dejala že bolj sproščeno. "Toda znala sem za štiri."

"Znala bi za pet, pa bi dobila štiri!" je jezno in žalostno dejala, nato pa odšla v dnevno sobo.

Skliučeno sem sedla za mizo, ona pa je nadaljevala:

"Niš se ne učiš! Dobivaš slabe ocene. Vse ti je prej kot učenje. Romana, nisem si mislila, da me bodo kdaj žalile tvoje slabe ocene!"

Njen obraz se je čudno spremenil, iz mojih oči pa sta padli solzi kesanja.

Popoldne je bilo pusto. Kljub temu pa sem imela ta dan posebno veselje do učenja. Delala sem hitro in bila kmalu gotova. Pospravila sem stanovanje, iz kuhinje pa se je zaslišalo:

"Večerja!"

"Mami, danes je film."

"Aha," je odgovorila. "Kakšen pa?"

"Ne vem," sem odgovorila.

Vesela sem odšla v dnevno sobo. Vedela sem, da ni več huda. Videla sem njen predrugačen obraz in to je bilo dovolj. Z nasmeškom na ustih se mi je pridružila, ko sem gledala televizijo.

"Lahko noč," sem ji zaželela. "Jutri me zbudi, ker imam pouk ob 7. uri."

"Bom! Pa glej, da ne dobiš zopet kakšne trojke!"

Kako zlata je mamica in kako čudna. Najprej se razjezi in je žalostna - za to je imela tudi vzrok -, potem pa pozabi in je zopet vesela. Zdi se mi najbolj čudežna stvar na svetu. Želim si samo to, da bi vedela za moje kesanje!

Romana Žveglič, 7.b

11.10.1981, 10.10.1981
M. M. M.

TEGA NE MOREM POZABITI

Hodil sem v drugi razred osnovne šole. Ker sem imel od šole do doma kar daleč in sem moral preko celega mesta, me ni bilo domov kar precej časa. Posebno, če sem imel pouk popoldne, je bilo zvečer nadvse prijetno hoditi po razsvetljenem mestu. Odprtih oči in ust sem gledal v izložbe, opazoval luči, ki so mežikale, kakor da jih je sram neprestano goreti, ter prešteval avtomobile, ki so neprestano vozili mimo. Ustavljaj sem se pred filmskimi plakati in kar mravljinici so mi šli po hrbtu, ko sem opazoval naslikane junake v njihovih dogodivščinah. Tudi jaz sem si želel biti tak junak in pomagal bi ljudstvu, kjer bi le mogel.

Tako premišljujoč sem počasi zapustil mestni vrvež in kmalu sem se znašel na mirni cesti, ki je bila skoraj prazna, le luči so medlo razsvetljevale temo. Ta svetloba me je nadvse zabavala. Zdelo se mi je, da hodim po razli-tem mleku in tudi obleka je barvo skoraj popolnoma spremenila. Hihital sem se sam vase in redki mimoidoči so me z začudenjem opazovali.

Nenadoma sem sredi ceste zagledal velik kamen. Široko sem odprl oči in usta ter nekaj časa "zija" vanj. V tem trenutku je po cesti pripeljal avto. Gume so zacvili-le in šofer se je le za las izognil trčenju s kamnom. Počakal sem, da je pripeljal naslednji avto in zgodilo se mu je podobno kot prvemu. Začel sem se zabavati ob pogledu na akrobacije, ki so jih izvajali ubogi vozniki. Sedel sem kar na rob pločnika in zdelo se mi je, da sem v kinu ter gledam akrobacije asov motornih vozil. Toda nenadoma sem se prenehal smejati. Na misel mi je prišlo, kaj če se bo kak avto zaletel v kamen. V mislih sem že videl prevrnjeno vozilo, okoli pa polno krvi. Sredi tega pa je ležal kamen in se režal.

Kar streslo me je. Hitro sem se odločil in vrgel torbo v grm ob cesti. Počakal sem, da je naslednji avto zapeljal mimo, potem pa sem zbral vse moči in zvlekel kamen

s ceste. Položil sem ga na ozko stezo, ki je peljala od ceste proti neki hiši. Oddahnil sem se. Končno sem tudi jaz naredil nekaj dobrega.

V tem trenutku pa me je zgrabil za ramo nek možak. Vpil je, kot da se mu je zmešalo. Razumel sem le toliko, da sem jaz "en zagaman mulo", ki mu uničujem pot do njegove "vile". Prirnil me je do kamna in me udaril po glavi. V tem trenutku se je v meni vse podrlo. Zasovražil sem filme, dobroto in sploh vse, kar je lepega na svetu. Najraje bi tistega "vpijočega hudiča", to je bila edina kletvica, ki sem jo poznal, namlatil in vrgel na cesto, naj ga namesto kamna povozijo avtomobili.

Kamen sem moral potem odnesti na drug oddaljen kraj. Jokal sem, vendar ne od bolečin, temveč od največje jeze, kar sem je mogel imeti v tistih letih. Takrat sem se odločil, da ne bom nikoli več nikomur pomagal.

Če se danes spomnim na tisti dogodek, se le nasmejem. Dobro vem, da moramo pomagati sočloveku v težavah. Na dnu srca pa še vedno sovražim kamen, ki mi je pred leti za dolgo časa porušil vse moje sanje.

Damijan Gazvoda, 8.c

TEŽKA URA

Kazalec na uri se je premaknil čez dvanajsto. Sedeli smo pri mizi, zrlí predse. Nobenemu ni prišla iz ust beseda, ki bi nas popeljala stran od misli na starega očeta.

V veži so zaropotala vrata. Stresnilo me je po vsem telesu. Vsi smo zrlí tja. Vstopila je teta.

"Kaj je?" smo jo istočasno vprašali.

Glas se nam je tresel in težko smo čakali na odgovor. Videla sem, da ne kaže nič dobrega. Njene oči so bile rde-

če, povešene in žalostne.

"Ne vem, zmočiti moram krpo, da bodo navlažili noge, da bo temperatura ....," to je rekla in zaihtela.

Sklonila sem glavo in se naslonila na roki. Iz mojih oči je na mizo padala solza za solzo. "Zakaj bo moral umreti? Zakaj moj stari oče? Tako ga imam rada. Še poleti sem šla z njim v gozd. Za vsak grm je vedel, kje rastejo maline. Pa tako lepe peharje je znal plesti, pa majhne koške, s katerimi sem se igrala z bratrancem. Vse je znal. Zakaj je bolan? Zakaj se ne zbudi? Mar mu res zdravnik ne zna dati injekcije?" Vse to mi je rojilo po glavi. Nisem se več obvladala. Naglas sem zajokala.

Vstala sem in odšla na dvorišče. Tema, le nad vrati je gorela slaba žarnica. Tišina. Tudi Pika, ki vedno laja, je utihnila. Stiskala se je k vratom in potihno tulila. Ušeska je povešala, repek pa je skrila med noge. "Prav res, tudi moja Pikica ve, da se dogaja v tej hiši nekaj žalostnega, hudega," sem pomislila. Vrnila sem se, toda ne v kuhinjo, namreč v sobo k staremu očetu. Ležal je nepremično in težko dihal. Bled je bil kakor zid, izmučen, ves moker. Poleg je sedela stara mama. Glava ji je klonila nad posteljo, z eno roko je brisala solze, z drugo pa držala roko bolnega moža. Luč je le še bledela, kakor da bo zdaj zdaj ugasnila. Tam okoli peči pa so sedele sosede in nekaj govorile. Hropenje, ihtenje, to se je slišalo.

Zdelo se mi je, da je ta soba polna žalosti, trpljenja. "Naj še živi, vsi ga imamo tako radi, kaj bo brez njega?" sem si mislila. In čez čas je stari ata čisto odprl trudne, bolne oči in pogledal.

"Oče", je rekla stara mama in vstala.

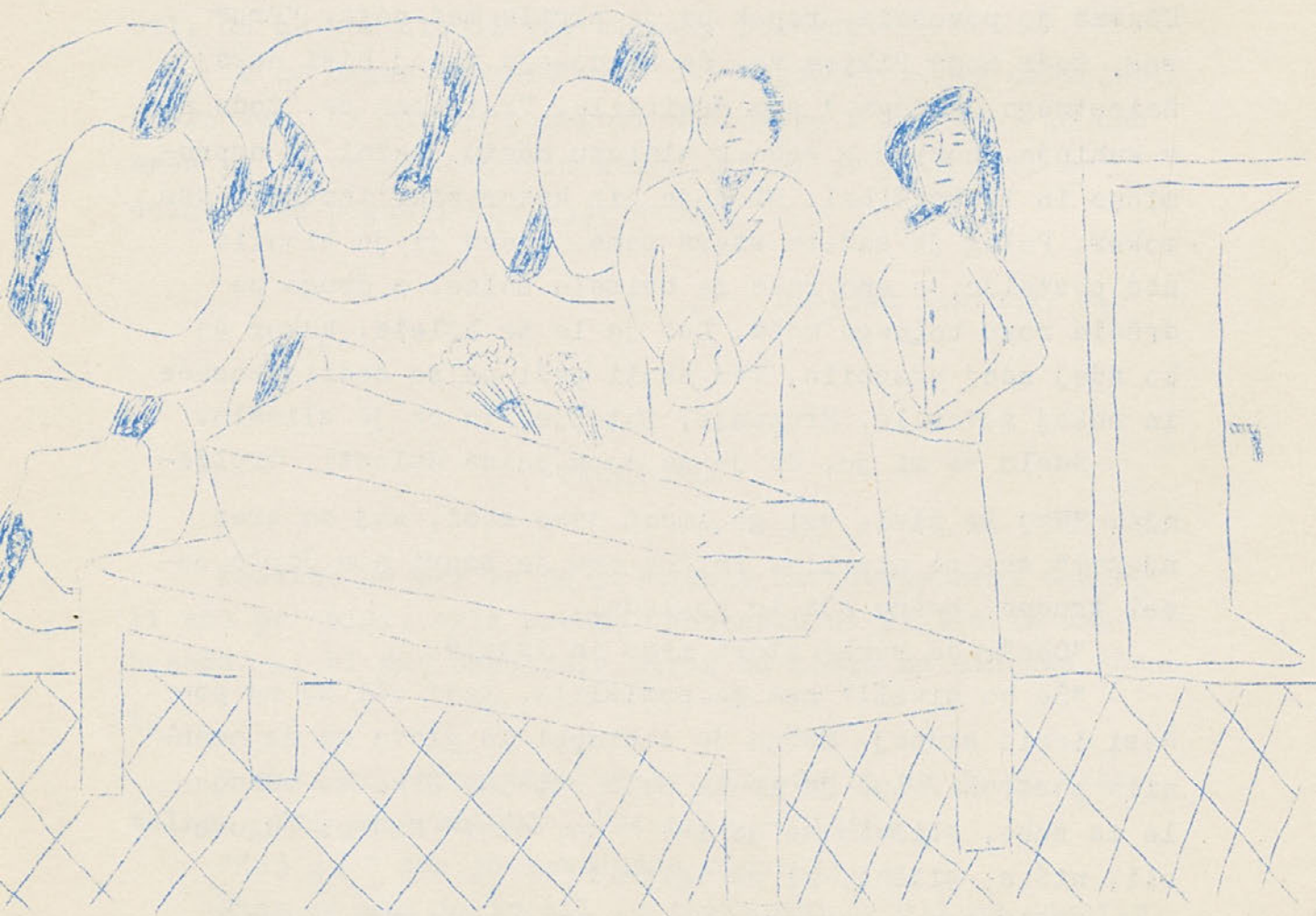
"Še bo živel!" sem že pomislila, toda oči so mu počasi lezle skupaj. Močno je zahropel in glava mu je omahnila postrani. Luč je le še malo bledela. Žene so odhajale iz sobe, slišalo se je le: "ta, ata!" Nič ni odgovoril, nič ni slišal, ni se oglasil.

Odšla sem v kuhinjo. Še sem se je slišalo ihtenje, stokanje in klicanje. Z bratrancem sem sedela na kavču

in vsi smo jokali. Ni nam šlo v glavo, zakaj je nas, vnuč-ke, stari ata zapustil.

V mojem življenju je bila ta ura najtežja, najbolj žalostna. Sedaj, ko gremo na pokopališče in se zazrem v izklesano ime na spomeniku, se vedno spomnim na besede, ki mi jih je stari ata velikokrat rekel: "Ko bom umrl, ali mi boš prinesla kakšno svečko?" Ko sveča, ki jo prižgem, zagori, je njen plamenček podoben nasmehu mojega, v srcu še vedno živečega starega očeta.

Mojca Novak, 8.b

SPOMIN

Kadar me mimo vaše hiše vodi pot,
kar nehote zastane mi korak.
Tiho zaihtim v polnočni mrak
in tih spomin prešine me močno.

Na vrtu tem sva včasih
zidala peščene hišice
in v ribniku na sredi vrta
občudovala bleščeče ribice.

Skrivala sva se v rebri, po grmovju,
objela sva se, ko sva se našla ...
Potem pa so te v rakvi proč odnesli ...
Kaj res si, ljubljena, od nas odšla?

Ob grobu svojci so jokali,
pridružil sem se jim še jaz.
Vse nas si zapustila kar naenkrat.
Vem, zame te ne bo izbrisal čas.

Že zdavnaj stopil sem mim' vaše hiše,
že dolgo, dolgo časa sem doma.
Na holmu čriček se oglaša vedno tiše
in misel nate spati mi ne da.

Marija Trunkelj, 7.c

OBSTRMELA SEM

Poletne počitnice sem preživela na morju. Večkrat sem zvečer odšla na sprehod ob obali. Opazovala sem zahod sonca. To sem že večkrat storila, vendar tako lep, kakor je bil nek večer, ni bil še noben.

Ob spremljavi lahne večerne sapice sem prišla do klopi pod lopo na obrežju. Pritegnil me je sončni zahod, zato sem se vsedla in opazovala.

Zagledala sem se v rumeno-oranžno sonce, ki se je vse bolj in bolj vtapljalo v morju, kot bi se hotelo za večno posloviti. Najprej se je izgubil le spodnji del, a ko je bilo že pol sonca v vodi, se je tudi obzorje počrnilo. Nič več ni bilo nebo obarvano rdeče kot jutranja zarja, ampak so se na njem videli že prvi temni oblaki, ki so se vse bolj in bolj združevali v temno gmoto nad morjem, kot bi hoteli požreti svet pod seboj in pokazati svojo strašno moč nasilja. Oblaki so se kmalu strnili v črno, nepregledno zaveso pred zahajajočim soncem - kakor smrt pred življenjem.

Veje na drevesih so se začele vse bolj in bolj upogibati in padle so prve mrzle kaplje. Najprej naredko, nato pa vse bolj pogosto in končno se je na zemljo vлил njej tako potreben dež.

Ker sem bila pod streho, sem lahko čudno spremembo v vremenu še naprej opazovala.

Kmalu se je dežju pridružila tudi mrzla, sunkovita kraška burja. Vznemirila je bele galebe v zraku in vodo, ki se je začela v enakih presledkih dvigovati in padati ter se vse bolj približevati obali. Njeni moči niso mogli kljubovati niti galebi na morju, ki so se kot beli duhovi v jatah začeli spuščati na skale ali pa na redke manjše ribiške ladje ob obrežju.

Po polurnem opazovanju sem morala oditi domov. Dež in burja sta še vedno kazala svojo nadnaravno moč, ki se je vse bolj stopnjevala in prešla že v pravo bučanje in tuljenje.

Ko sem se naslednje jutro zbudila in pogledala skozi okno, se mi je zdelo, kot da se je cela pokrajina okopala. Še so bile vidne kaplje rose na zelenih listih trave, dreves in rož in zdelo se mi je, kot da vidim bisere v zeleni šatujji. Galebi so se mirno poigravali v lahnem vetru, se od časa do časa spustili na zemljo in ponovno nadaljevali svojo igro v brezmejni prostosti na nebu.

Božena Bele, 8.c

LEPE STE, PLANINE

"Uh, srce mi bo padlo v hlače," sem dejala in se ustavila na strmem pobočju Črne prsti.

"No, kako ti gre?" je nagajivo dejal Pavle.

"Dobro, Mr. Beautiful - (bjutiful). Pa tebi?"

"Še vprašaj!"

"Kdo še ni bil na višini 2000 m?" je zvedavo in bahato dejal Roman - češ, jaz sem bil že tudi više.

Tudi jaz sem bila med njimi, ki se bodo prvič povzpeli tako visoko. In še več! Prvič sem imela na nogah težke čevlje, ki sem jih brusila na skalnatem pobočju.

Kmalu sem zapustila rep naše karavane in se preselila v duhoviti trebuh. V kakšen duhoviti trebuh, se boste vprašali? K udarnim članom naše prve klape vendar, ki so potrpežljivo nosili nahrbtnike in pri tem zbijali duhovite šale. Prva vesela skupina je bila pred nami. Tudi mi smo se hoteli pobahati z veliko razdaljo med našo in tretjo jakostno skupino, kar nam je tudi uspelo.

Pred nami se je odprla zelena jasa.

"Poglej na desno! Vidiš Triglav? Še danes mu bomo stali vstric," se je zadržal Roman, ki je stal na skali.

"Vidim," sem bolj sama zase dejala in se zastrmela

vanj, v kralja naših planin. Zdel se mi je kot plemič z lepim belim klobukom, ki ponosno stoji pred princeso Škr-latice. Združujejo ju drobne meglice. Vse se mi je zdelo neresnično in fantastično.

Sonce je poljubilo bele vrhove. Poljubilo je svet, ki ga ljubi.

Stojim na grebenu. Sonce pošilja tople žarke tudi na moj hrbet. Če bi stopila malo na desno ali na levo, bi padla - tako se mi je zdelo. Padla bi v prepad, ki se mi je zdel kot Sahara. Samo kristalno kamenje, ki ga krasi-jo žametne planine. Čudovito! Zdi se mi, da nisem na sve-tu, da ...

"O, gospodič, kako si lep, poveljujoč in mogočen! Kje imaš klobuk? So ti ga odnesle vile, ki se pode z ve-trom? Ne boj se, vrnile ti ga bodo. O, tvoja nevesta se je zavila v pajčolan. Zebe jo. Tudi ti boš storil tako, kajne? - Kaj se smeješ? Da, ti se kar smej, gospod. Lepo tebi, ko te še vedno greje sonce. Da boš vedel, mene po-šteno zebe!"

Romanovo vprašanje, kaj mi je, me je predramilo iz sanj.

Romana Žveglič, 7.b

PARTIZANU V SPOMIN

1.

Jaro žito smo sejali,
ko so tebe odpeljali.
Zrli smo za tabo, ko odhajal si čez grapo,
vklenjen, a ponosen in zravnčan.

2.

Že zorela je pšenica,
ko prispela je novica,
resnica, v mrak zavita:
da ubili so bandita ...

3.

Ni več so, v očesu,
ki bi bol zakrile,
saj življenje je le igra,
v njem vrtilj se v divjem plesu.

4.

Tujci, psi in krvosei,
le pogledajte nam v oči,
dosti je bilo trpljenja,
ogelj v njih srdit gori!

5.

Zemljo našo čez in čez
para kri in bolečina,
a nekoč ti, partizan,
dolga povrne domovina!

Marija Trunkelj, 7.6

ZAKAJ BI SE ČUDILI?

Bili smo številna družba in v malem bifeju smo zasedli skoraj vse mize. Prazna je stala le še mizica v kotu. Pravzaprav je za njo sedel nek možak, naslonjen na komolce. V roki je objel svojo glavo.

Vsi žejni in utrujeni od napornega izleta smo naročili pijačo: starejši pivo, mlajši smo se nacejali s sokom. Hrupno smo razpravljali o dogodivščinah tega dne in med gromkim vpitjem in smehom niti opazili nismo starejše ženske, ki je vstopila. Mojo pozornost je pritegnila šele, ko je hodila od mize do mize in nas opazovala. Očitno je bilo, da nekoga išče. Njen utrujen obraz in počasna hoja sta me začela zanimati. Obraz ji je bil pokrit z gubami, ki pa niso nastale zaradi smeha, to sem lahko takoj ugotovil. Globoke črte na čelu in trdo stisnjene ustnice so pričale o tem, da ima žena svoje skrbi, ki niso lahke. Najbolj zgovorno so o tem pričale njene oči. Mogoče so bile včasih sinje modre, sedaj pa, kakor da se je ta modrina skalila. V svitu luči je bilo videti temne kolobarje, ki so ji obkrožali oči.

Njen pogled se je za trenutek ustavil na sokovih, ki smo jih pili. Pogledala nas je tako, kot da nas hoče pohvaliti. A kmalu ji je ustnice spreletel trpek nasmeš. Kot da je jasno nebo zakril črn oblak, se je še bolj sključila vase. Ta hip ji je pogled obstal na možkem, ki je sedel za mizo v kotu sobe. Pritegnil je mojo pozornost.

Zrl je v kozarec pred seboj. Oči je imel kalne, prepredene so bile s krvnimi žilicami, veke so mu silile skupaj. Velik, rdeč nos, ki je prehajal že na vijoličasto, mi je povedal, da imam pred seboj pijanca. Z rokami, ki so se mu tresle, si je možakar spet natočil kozarec s pivom, vmes pa je prilival konjak. Dve prazni steklenici piva in trije prazni kozarčki so povedali vse.

Ženska je počasi stopila k njemu in se ga dotaknila. Ni se ozrl. Močnejše ga je potresla in v tišini, ki je nastala, saj so bile oči vseh uprte vanju, je bilo

slišati:

"Lojze, živina čaka. Jaz ne morem več."

Ko je opazila, da poslušamo, se je še bolj sključila vase.

Moški se je z zameglenim pogledom ozrl k ženi. Kakor da so ga ganile njene solze, ki so ji tekale po licu, kakor da ga je postalo sram zaradi nas, ki smo zrlí vanj, se je počasi dvignil. Žena ga je počasi odvlekla proti vratom. Verjetno ne prvič.

Nekaj časa je še zvenela v sobi tišina, potem pa je nekdo ogorčeno dejal:

"Zaljubljen v alkohol, zato pa je tako. Kako me razjezi taka stvar. Hitro še en sok, da poplaknem!"

Kmalu smo na dogodek pozabili in spet je bilo slišati prešeren smeh, dovtipi in šale so napravile vzdušje spet prijetno. Popili smo in začeli plačevati. Najprej so plačali tisti, ki so naročili vino, pivo, potem še mi, otroci, svoje sokove. Svojim očem nismo mogli verjeti, ko smo videli, da so sokovi dražji od alkoholnih pijač. Kaj bi se potem čudili možaku, ki je zaljubljen v alkohol? Za malo denarja se ga je lahko nalezal, potešil svojo strašno strast. Kot tolikokrat že sem obsojal in se zgražal. Nič več nisem bil vesel, na sedežu sem se zgrbil kot uboga ženica. Pa saj sem bil v mislih vso pot do doma bolj pri njej kot pri veselo razpoloženi družbi svojih vrstnikov.

Damijan Gazvoda, 8.c

"PRIŠLI SMO ČEVAPČIČE PEČ!"

Vas je še spala. Petelin je skočil na plot, da bi zbudil ljudi s svojo jutranjo pesmijo.

Kmalu se je po vaški cesti privalil ogromen oblak prahu. Ptice so razburjeno čivkale in zaspane rože so trudno odpirale svoje z roso umite oči.

V hlevu je začela mukati živina. Toda Mihal, stara korenina, je že bil buden, da bo nesel dišeče seno, ki ga je prejšnji večer nakosil, ko je rdeče sonce zahajalo, živini. Razdelil ga je po jasliah in z žuljevo roko trepljal živino. Rad jo je imel. Zemljo je tudi imel rad, čeprav je moral delati na njej od jutra do večera, rad je imel takšno življenje. Zdrav je bil kljub šestemu križu, ki si ga je naložil. Tudi vid, sluh in um ga še niso zapustili.

Zavore so zaškripale. Za volanom je sedel mlad moški s temnimi naočniki na nosu in s čigumijem v ustih. Na drugi strani pa je pravkar izstopila ženska z ruto okoli glave.

"Dober dan, ata! Smo prišli malo na deželo pogledat. Da se naužijemo svežega zraka."

"Prav, da ste prišli! Nisem vas še takole kmalu pričakoval. Nič še nismo ..."

"Ne, ata. Takrat ga slučajno ni bilo, daj si že dopovedat! Imamo ga dovolj. Pri nas dobiš vse že v konzervah, in zavitkih. Sicer smo se pa kar tako oglasili. Gremo čevapčiče peč. Pridi kaj pogledat, če boš imel čas!"

"No, mogoče bom pa res prišel!" je dejal Mihal in si še naprej dajal opravka z živino.

"Tu bo primerno!" je zagotovil moški. Stopil je iz avta in se leno pretegnil.

"Komaj sem čakala, da pridem iz tistega smetnjaka. Kmalu tam še dihati ne bomo mogli! Tu je pa tako čist zrak. Nikjer ni papirčka, vse je čisto, ne pa tako kot pri nas v mestu! Dajmo, razložimo stvari!", je dodala ženska, izstopila in že v rokah držala razno šaro.

Tam okrog desetih je že zadišalo po opečenem mesu. Dim se je veselo sukljal pod modro nebo, ogenj je plapolal, veter pa je mršil listje na drevesih in vzvalovil travnik kot morje.

"Zadnja porcija. Meni se ne da več peči! Andrej, ugasni plin!"

"Bom, mami, samo povej, kje je konzerva kompota!"

"Kje so zavitki mojih bonbonov, mami? Mami, slišiš?"

"Kje je moja knjiga?"

"Daj mi cigarete!"

"Vse je v košari. Andrej, si ugasnil plin?"

"Sem."

"Mami, kaj pa je tole?" je bil radoveden najmlajši, Milanček, in že skoraj v istem hipu zarjovel: „Auuu!"

"Kaj je bilo? Te je mravlja pičila? Tisto je mravljišče!"

Milanček je z ihto pograbil palico in začel bezati vanj. V očeh se mu je bralo maščevanje in skozi zobe je govoril: "Vrnil ti bom! Tebi, na, pa še tebi!"

"Andrej, pusti ptiča! Joj, kako majcen je. Saj se je komaj izvalil. Kje so drugi?"

"Mami, verjemi, nisem hotel, ampak razbili so se!" se je hitel opravičevati Andrej.

"Poglej, grm si zažgal! Brez cigarete v ustih tudi zaspati ne moreš več! Še sam bi zgorel, pa se še zbudil ne bi!" je robantila žena nad možem.

Začel je padati mrak in odpeljali so se. Mihal pa je sklenil, da gre vseeno pogledat, kje so bili.

Prišel je do jase: kup konzerv, papirja, tleča odeja, požgan grm, razbrcano mravljišče, mrtev ptič, razbita ptičja jajca in šop natrganih cvetlic — to so mu pustili za spomin.

PESEM DEŽJA

Ležim pod toplo odejo, a ne morem spati. Zunaj pada dež v temno noč. Obračam se pod odejo, štejem ovce, a spanec noče priti. Dežne kapljice pa padajo, padajo.

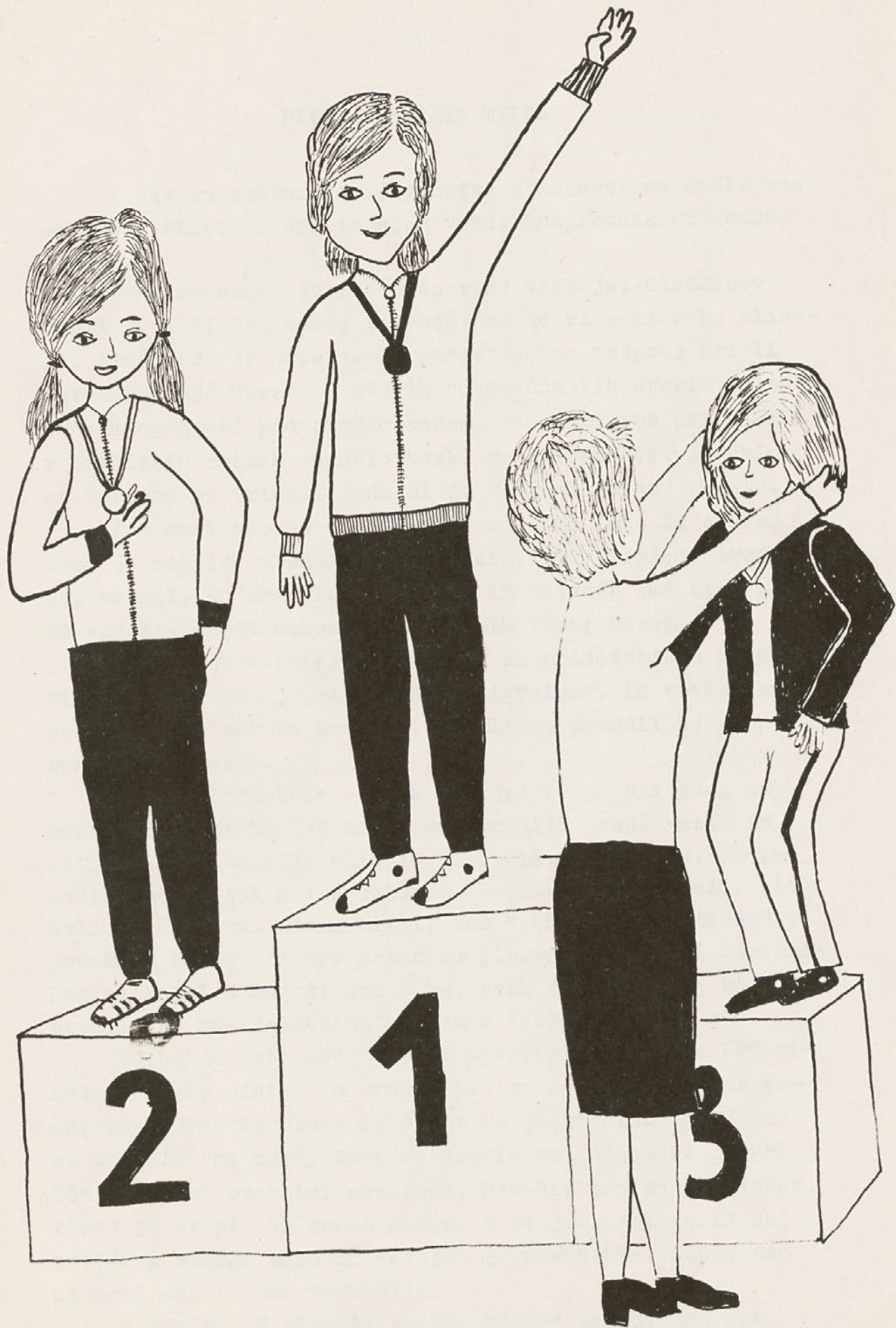
Začnem premišljevati: Kje je konec vseмирja? Kako je takrat, ko te ni več? Še in še je vprašanj, ki si jih zastavljam. Kapljice pa padajo, padajo, kar naprej trkajo na okna, kot bi mi hotele reči: "Ne misli na te stvari, ne boš jim prišla do konca! Zaspi! Zaspi!" Zdi se mi, da se ta "Zaspi!" povsod spreha po sobi. Nasmehnem se. Saj bi rada zaspala, pa ne morem!

Pogledam skozi okno. Vedno močnejše dežuje. Gosta zavesa kapelj mi zastira pogled. Prislonim obraz k šipi. Kaplje padajo tako rekoč na moj obraz, nato pa zdrsiyo navzdol. Za sabo pustijo tako sled, kot jo pustijo solze na obrazu.

Solze! Res, kot solze so te kapljice! Zaslišim tanek glasek: "Saj tudi smo solze. Vedi, kadar dežuje, joka nebo in me, dežne kapljice, smo solze neba. Morda misliš, da nebo ne more jokati? Pa joče. Ko se nabere toliko gorja, ko pridrvijo vse grenkobe na kup, tedaj se nebo izjoče. In potem je spet vse v redu. Sonce zasije, nebo zažari, žarijo človeški obrazi. Ne pozabi tega, kar sem ti povedala!"

To je rekla, nato pa spolzela po sledi mojih tovarišic, kapljic. Jaz pa sem odšla nazaj v posteljo. Počasi se me je začel prijemati spanec. Zatisnila sem oči in zamrmrela: "Ne bom. pozabila, ne bom!"

Nevenka Rihar, 8.b

BILA JE NAPETA TEKMA

V okviru občinskega prvenstva v košarki za dečke sta se sešli ekipi OŠ Grm in njen večni nasprotnik, OŠ Katja Rupena.

V telovadnici je pravo športno vzdušje. Gledalcev okoli 200, ki vsi nekaj rjovejo, ne da bi sami sebe slišali. Atmosfera je napeta. Iz garderobe so najprej prišli igralci Katje Rupene v svojih pomarančastih dresih in se začeli ogrevati pod svojim košem. Za njimi smo prišli mi v značilnih dresih jugoslovanske reprezentance. Gledalci na balkonu so vrisnili, da mi je v ušesih nekaj počilo.

Kot nori smo se zagnali za eno samo žogo in precej časa je minilo, preden nas je Džebo, tako kličemo trenerja, umiril. Po kratkem ogrevanju in metanju smo bili lahko veseli, kajti nobena žoga ni šla skozi obroč.

Sodnik je zažvižgal znak, da se prijateljsko pozdravimo. Na igrišču je ostalo deset igralcev, iz vsake ekipe po pet in seveda sodnika. Ostali so posedli na klopi za rezervne igralce.

Žoga je odletela v zrak in lop! že je bil eden od pomaranč na tleh. Kaj kmalu smo uredili svoje vrste in meti so bili čedalje bližji. Posrečilo se nam je, da smo zadeli rokometni gol pod košem. S tribune je bučalo. Slišali so se razno razni klici, kot "Sudija na smetišče" in podobno. Ta je bil ves poten od piskanja, pa tudi zapisnikar ni mogel dohajati sam sebe, tako smo zadevali koš. Posrečilo se nam je dobiti polčas z 12:9.

Džebo je imel med odmorom marsikaj povedati. Pet minut je kmalu minilo in vrnili smo se na igrišče. Met žoge, skok dveh igralcev in zopet se je začelo. Sedaj smo se udarili "na nož". Drug za drugim smo odhajali z igrišča s petimi osebnimi napakami. Povedli smo za pet košev. Tedaj je stopil na sceno Drago. S svojimi "fintami" je preigral samega sebe in "Katja" je izenačila. Zopet smo mi dali koš in oni izenačili.

Tekma se je bližala koncu. "Ušli" smo jim za pet

točk in tekma je bila odločena. Zmagali smo s 25:16.

Bili smo veseli, "pomaranče" pa so se jezila na sodnika, žogo, koš, samo sami niso bili ničesar krivi.

Tako smo postali občinski prvaki v košarki.

Franci Beg,

TO BO "BILO" NEKOČ

Din, don! Din, don!

Pritisnil sem na gumb in oglasil se je moj prijatelj Milan:

"Zdravo, Igor! Ali greš danes trenirat?"

"Da, grem. Sicer sem malo utrujen, vendar greva lahko za kakšno urico pogledat punce na stadionu."

"Krasno! Se strinjama. Čez dve minuti bom pri tebi."

Ugasnil sem virofon ter pripravil vse potrebno za trening. Nato sem zmanjšal število obratov pri ventilatorju, ugasnil ultravijoličasto luč (ura je bila 3 popoldne), zagnil ogromna steklena okna, neprodušno zaprl vrata svoje sobe ter odšel v kuhinjo. "Preklete, zopet moram čakati skoraj pol minute, da se bedasta voda petkrat prefiltrira ter kava trikrat prekuha."

"Kaj spet godrnjaš?"

Mama je pravkar prispela iz službe in povrh me še ona sekira.

"Saj veš, da si moraš vodo in mleko prečiščevati zaradi radioaktivnih snovi ter fluorovodikovih in klorovih spojin."

"Da, vemi!"

Din, don! Din, don! "Gremi Milan me že čaka. Pričeni čez dve uri."

Milan je bil medtem že v interkalarnem prostoru, kjer

so ga obsevali nekakšni žarki. Nato je stopil v garderobno vežo, si oblekel vsakdanji delovni kombinezon ter odložil slušalke in dihalno masko.

Pozdravila sva se, nato pa napolnila posebna športna kombinezona s stisnjenim zrakom, ki sva ga s pomočjo kompresorja, vpihala, zaradi lažje okretnosti, v prostor med dvojnima stenama obleke.

"Kje bova danes trenirala, Igor?"

"Ne vem. Še najbolje bo, da greva k Romom. Oni imajo svoje "komunalno podjetje" in pri njih je vsaj bolj čisto kot tukaj, samo da potem prideš domov okraden."

"Jaz sem tudi za to. Pri smetišču bova imela vsaj čistejši zrak kot pa drugje."

Na usta sva si dala maski ter vstopila v vmesni prostor, nato pa sva se z najhitrejšim premikajočim pločnikom odpeljala proti Žabjaku.

Malo sva se ustavila na bivšem stadionu, tam je zdaj novo neuradno smetišče, kjer sva si malo oddahnila in vdihnila v posebni sobi malo svežega zraka ter odšla naprej.

Po stopnicah smo se vzpeli na najvišje sprehajalno pot, ki je bila zgrajena v samih krošnjah dreves. Kmalu pa bodo morali narediti še več tako visokih sprehajališč, kajti strupenih snovi v smeteh in hlapih umazane rjave Krke je toliko, da ne vzdržijo niti podgane.

Položaj se je malo izboljšal, ko sva prišla na nekaj let star most, kjer smo vdihovali "samo" še avtomobilske izpušne pline (tudi filtrirne naprave v izpušni cevi in dihalni maski jih ne očistijo dobro), vendar pa se je hitro zelo poslabšal, ko smo prišli na levi breg Krke, v Bršljin. Tu so se pomešali strupeni plini tovarn, avtomobilov s prahom, paro v ogromno količino strupa. Motnost pa so še povečali tako imenovani aerosoli, ki lebdiijo v ozračju in s tem onemogočajo sevanje Sonca na površino tal. Filtrirne naprave so sicer zelo izpopolnili, a zelenice in gozda, ki jih razen na Marofu skoraj ni več, ne morejo nadomestiti. Ker je tudi Novo mesto področje s

temperaturskimi inverzijami (obrat), so tukaj lahko zelo nevarne in neprijetne posledice onečiščevanja ozračja. V Krko pa še kar naprej legalno in ilegalno pritekajo, v glavnem iz tovarn in podjetij, ogromne količine klora, emulzij, olj, maziv in ostale nečistoče. Kisika je že zdavnaj premalo za življenje vodnih živali in rastlin. Radioaktivnih odpadkov pa je vse več in več. Koncentracija kriptona in tritija zdaj še ni nevarna človeku, vendar pa bo postala, če bo industrializacija napredovala s takim tempom odstranjevanja zelenic in uvajanja "kulture belcev".

Počasi sva se prebijala skozi ta smrdeči, umazani del mesta. Večkrat sva stopila v okrepčevalnico "na svež zrak", ki pa je zelo drag, ali pa sva zavila v kavarno, kjer je še vedno boljši zrak kot zunaj.

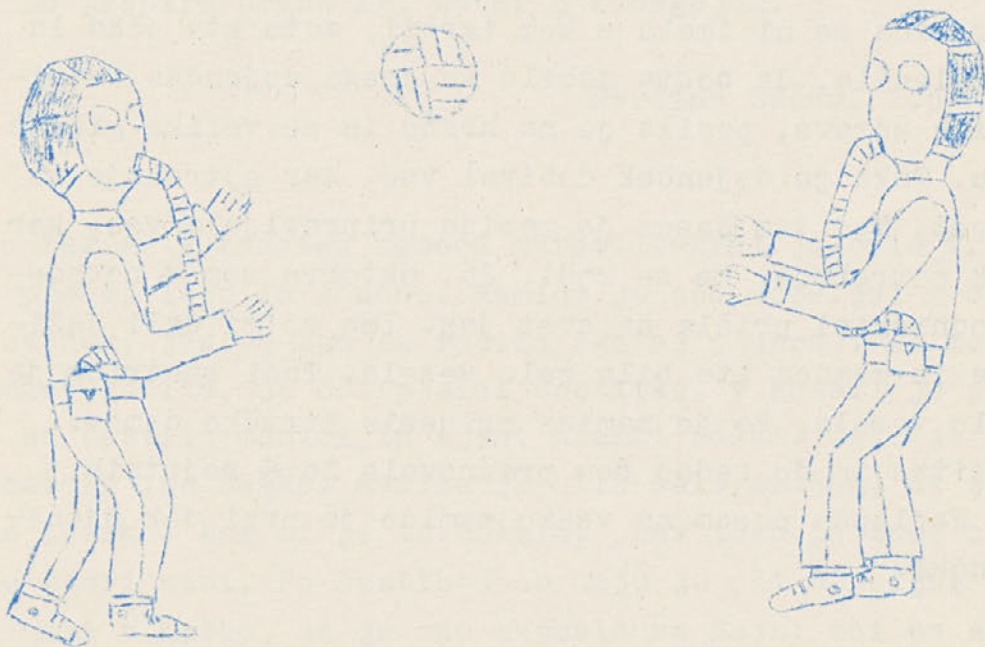
Kmalu sva prišla do t.i. gozda, pravzaprav ne bi mogli več reči gozd, saj so bili samo še ostanki nekdanj tako lepih, veličastnih, zelenih naravnih pljuč, kjer so kraljevali Romi. Precej teh nesrečnih nomadov se je sicer vživelo v "normalen" način življenja, vendar pa je še vedno Dolenjska "domovina Romov". Ti ljudje so se v glavnem "priselili" v ta gozd zaradi strašno zasmrajene-ga, zastarelega, razmetanega smetišča. Oni poskrbijo, da se nobena vsaj malo vredne stvar ne zavrže. Prebrskajo in prerijejo smetišče kakor krti zemljo in zaradi tega se obseg "razkopališča" kar naprej širi. To smetišče je bilo zastarelo in zanič že leta 1970. Že takrat so planirali novega, vendar ga še do sedaj niso uredili. Posledice tega so, da je vse več in več ilegalnih smetišč. Mislim, da je že skrajni čas, da se to stanje malo spremeni. Nekaj bi morali storiti pristojni organi, z zakonom pa bi se moralo prepovedati odlaganje nečistoče na prepovedana mesta, ostalo pa bi morali storiti občani. Šlo bi počasi, vendar bi se to dalo.

Pot naju je vodila kakih štiristo metrov naprej v gozd. Ker je bil tu čistejši zrak, so uredili med temnimi smrekami krasno t.i. "Trim stezo za športnike". Ko so

pred petimi leti zgradili to igrišče, je bil tukaj še čist zrak, sedaj pa se tudi tu že poznajo posledice "civilizacije". Še posebno se to pozna po izletu, ko vidiš povsod okoli sebe same papirčke in steklenice, pa nič zelenja.

Po napornem treningu sva se vrnila skozi naše "čisto" mesto domov, oba utrujena od treninga ter dihanja, gledanja in poslušanja CIVILIZACIJE in INDUSTRIALIZACIJE.

Rafko Kapš, 8.a

NAŠA DRUŽINA IN JAZ

Za vsakega očka in mamico je največja sreča, ko dobita otroka. Tako je bilo tudi pri nas. Najprej se je rodil bratec. Očka in mamica sta bila zelo vesela. Čez dvaindvajset mesecev pa sem se rodila še jaz. Zdaj sta bila še bolj srečna, saj sta imela fantka in punčko. To sta si oba tudi želela. Vsi, ki so bili doma, so naju že težko pričakovali. Mamico je doma čakal velik šop nageljnove, mene pa lepa bela zibka. Pripravil jo je očka, ko sva bili z mamico še v bolnišnici. Mamica in očka me imata zelo rada, zato ju imam rada tudi jaz.

Barbare Fajdiga, 2.c

Moja sestrice se ni imela s kom igrati, zato sta očka in mamica sklenila, da bosta dobila še enega dojenčka. Mamica je bila zdrava, pazila je na hrano in se veliko gibala na soncu. Tako je dojenček dobival vse, kar potrebuje za svojo rast. Med tem časom je mamica pripravljala vse, kar dojenček potrebuje, ko se rodi. 26. oktobra sem v novomeški porodnišnici prišla na svet jaz. Ime so mi dali Jožica. Očka in mamica sta bila zelo vesela. Tudi sestrice je bila zelo vesela, ko je mamica prinesla štručko domov. Rastem hitro in do sedaj sem praznovala že 8 rojstnih dni. Najlepša pesem za vsako mamico je prvi jok njene dojenčka.

Jožica Bradač, 2.b

Moj dom je lep in majhen. Imamo novo hišo. Doma je zelo prijetno. Najraje sem doma. V naši družini so štiri člani: mamica, očka, moj bratec in jaz. V kuhinji kuhamo. V spalnici spimo. Zvečer gledamo televizijo. Potem

greva z bratcem spat. V moji sobi se igram. Dom imam zelo rada. Včasih sem tudi sama.

Helena Slamnik, 2.d

Naša družina šteje tri člane: očka, mamica in jaz. Mojemu očku je ime Stane. Je srednje postave in prav debel. Ima črne, kratke lase. Dobro skrbi za družino. Veliko dela, včasih ga tudi po nekaj dni ne vidim. Rad tudi kuha.

Moji mamici je ime Marijana. Je srednje postave in ne predebela. Ima temne lase. Mamica opravlja gospodinjstva dela in tako skrbi za družino. Kadar je od naju kdo bolan, mu nudi veliko pomoč. Zato ji iz hvaležnosti pomagava pri delu. Kadar zboli mamica, ji očka in jaz nudiva veliko pomoči. Tudi ona nama je hvaležna za skrb. Dobro se razumemo. Do prepira pride le, kadar jaz nagajam.

Martina Bučar, 2.b

Rodila sem se v začetku meseca marca. Takrat je bilo vreme že precej lepo in sončno. Mamico je oči odpeljal v bolnico zvečer, jaz pa sem se rodila zgodaj zjutraj. Ko me je mamica rodila, je oči poslal čestitko, v kateri je pisalo, da čestita mamici in njeni hčerki Saški. Tako je meni ostalo ime Saška. Mamica je bila zelo srečna, da je rodila hčerko, ker si je to želela, prav tako pa tudi oči in obe stari mami. Po šestih dneh naju je oči odpeljal k stari mami v Krško, da je ona skrbela za naju, oči pa se je od tam vozil v službo v Novo mesto.

Saška Šepec, 2.d

Mamo imam rada zato, ker me je rodila. Moja mamica zelo dobro kuha. Ima me rada. Ob večerih rada gleda televizijo. Zjutraj gre z očkom v službo. Mamica dela v Krki, tovarni zdravil. Ko je bila mlada, je stanovala v Ljubljani. Če sem nagajiva, me okrega. Ona vozi avto. Ima veliko dela. Včasih ostane v službi.

Helena Slamnik, 2.d

Najrajši imam svojo mamico. Tudi ona ima mene zelo rada. Mamica me je rodila 22. januarja 1966. Stori vse, kar hočem. Ker jo imam zelo rada, ji pomagam pri delu. Mamica me velikokrat pohvali, ker dobim dobro oceno in ker ji pomagam pri delu. V službi veliko dežura. Ima težko delo, zato je večkrat utrujena. Mamico imam najrajši na vsem širnem svetu.

Natalija Petakovič,
2.d

Moja sestra je še majhna. Čez en mesec bo stara dve leti. Ime ji je Jerneja. Zna hoditi in govoriti. Mama ji reče Caci ali pa Picek. Zelo jo imam rada. Kadar se joče, ima usta tako našobljena, da jo je kar smešno gledati. Če kdo pride k njej, ga grdo pogleda, nato pa udari. Zelo je suha, ker nič ne je. Jedla bi samo sladkarije. Nekaj časa je bila tako suha, da je bila kar zelena. V vrtec ne hodi, ker je še premajhna. Zato jo pazi neka gospa. Ker je tako majhna, ji želim veliko sreče in da bi bila bolj pridna v šoli kot jaz.

Tea Sulič, 2.d

Moj očka se rad igra z mano, zato ga imam rad. Ime navado, da me pelje v kino in me brani pred mamico ter reče, da moram imeti razvedrilo. Rad mi kaj kupi. Zmeraj me uči šah in rokomet. Očka bo postal ribič, jaz pa se tega veselim. Stori vse, kar hočem. Ime mu je Jože. Večkrat greva v Belo krajino in sicer v Dobličko goro.

Dušan Špeh, 2.d

V BOLNIŠNICI

Ko sem bila stara štiri leta, sem šla v bolnišnico na operacijo mandeljev. Isti čas je bila na operaciji tudi sestrična Bojana. Dnevi v bolnišnici so bili zelo dolgočasni, čeprav sva se z Bojano veliko igrali. Nekega dne je prišla v sobo čistilka. Mislila je stopiti na stol, toda stol se ji je spodmaknil in padla je na tla. Čeprav sva bili ves čas žalostni, sva se takrat zelo smejali. Prav tako pa so se smejali tudi drugi otroci. Snažilka ni bila užaljena, saj je vedela, da je za nas to zabavno. Danes se takšnim dogodkom ne smejim več.

Saška Šepco, 2.d

MOJA PUNČKA

Med počitnicami se lahko s punčko veselo igram. V začetku počitnic ji slečem oblekico in perilo. V mlačni vodi jo skopam in ji umijem glavo. Po končanem kopanju jo obrišem s svežo brisačo. Nato jo oblečem v sveže perilo in oblekico, jo počešem, pokrijem s pisano kopico in obujem v copate. Nato dam punčko počivati. Najprej ji operem vse umazano perilo in oblekco, nato ji grem

šivat nove spodnje hlačke, majčke in dolge holahopke in
lepo pisano oblekco. Spletjem ji modro jopico in jo okra-
sim s cofom. Prišijem ji gumbe. Naredila sem ji tudi
klobuček z rumenim cofkom.

Moja punčka ima črne dolge lase, ki se ji svetijo,
modre očke, rdeča lička, lep koničast nasek, majhna usta.
Je oranžne polti. Dala sem ji ime Marjetka. Tudi med šol-
skim časom se spomnim na njo.

Darinka Bele, 2.d.

NOVO MESTO

1.

Ponosno dviga se v nebo
Kapitelj, star in siv.
Kot kralj mogočni iz davnin,
a je še vedno živ.

2.

Kot trop ovčic, glej, tam pod njim
so plahe hišice,
vse stisnjene, med njimi pa
srce budi spomin.

3.

Oklepa Krka ga zvesto,
in ga uspava vsak večer.
Vse tiho, vrbe pravijo
si bajke v nočni mir.

4.

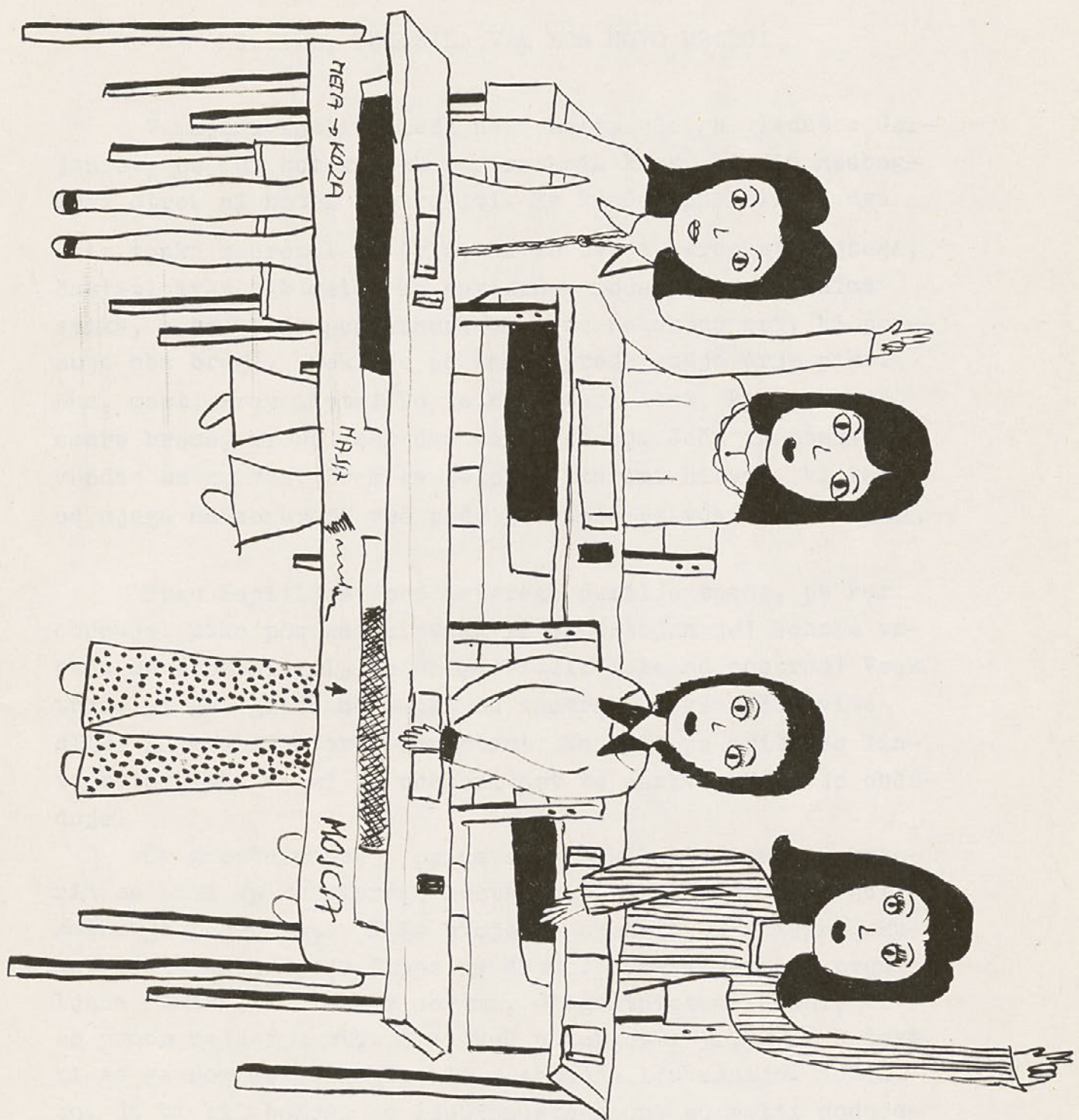
Šume valovi, ura bije.
Soj mesečine mestece obseva.
Vsak val v Krki svoj napev prepeva
in na Kapitelj blede luna sije.

5.

Ob šumenju Krke, ob Kapitlju starem,
ob bregovih, potkah in stezah,
v mojem mestu, biseru dolenjskem,
rad živi prav vsak.

Marija Trunkelj, 7.0

PRIDITE, POKAZALA VAM BOM NOVO MESTO!

V majhni kotlini leži naše mesto. Če ga gledaš z Gorjancev, se zdi kot kupček raztresenih kock, ki jih neubogljiv otrok ni hotel pospraviti. Ta kupček pa deli na dva dela tanka modrozelenega črta, ki se ovija okrog starejšega, častitljivejšega dela. Ta navidez z modernim splah nima stika, a če bolje pogledamo, opazimo nekakšno brv, ki povezuje oba brega. Prek nje pa kar naprej lezejo črne pike. Ana, most! Pravimate! To je naš stari most, ki še komaj zmore breme, ki se vsak dan vali čezenj. Ječi in stoka, vendar se ne vda. Sram ga je pred starimi hišami, ki levo od njega nadzorujejo vse početje. Noče se vdati pred njimi.

Pred Kapituljem, pod katerega okrilje spada, pa kar obupuje. Tako ponosno zravnani in nedostopni je! Nehote vzbuja spoštovanje. In če bi ga videli šele od znotraj! Vsak tujelec si ga ogleda od zunaj in znotraj. Kakšne čudovite slike in kipe! Človek kar strmi. Najbolj pa pritegne Tintorettova slika, ki je znamenitost te cerkve. Vsak jo občuduje.

Če greste naprej, pridete po ozkih uličicah, v katerih se čuti vpliv starega mesta, na Glavni trg, po sredi katerega teče cesta. Hiše stojе na obeh straneh tesno skupaj in se naslanjajo druga na drugo. Marsikatera je prenovljena in zdaj se baha z novimi, elegantnimi arkadami, ki so ponos našega mesta. A največ pozornosti pritegne Rotovž, ki so ga Novomeščani gradili s posebno ljubeznijo. Hoteli so, da bi bil boljši od ljubljanskega, pa so malto dodajali jajca in vino. Res je lep. Prav na vrhu ima uro, ki še pravilno teče. Kettejev vodnjak, ki je nedaleč stran, je prav tako zelo znan. Na njegovem robu so vrezani verski iz njegove pesni Na trgu. Igrive kapljice škrope na vse strani.

Hm, na Krko sem pa povsem posabila! Mirno, leno se vije okrog mesta in ga mehko objema. Na jezovih se nekoliko

ko razburi, ker ji je človek, to niče, upal postaviti pregrade. Potem pa se umiri in smaragdno zelena teče dalje.

Če dobro pogledamo, opazimo tu pa tam srebrni ribji trebuh, ki se ne more in ne more nasititi z majhnimi mušicami. Na Ragovskem mostu jo precej ribičev, ki z ganljivo vztrajnostjo mečejo trnke. Včasih imajo srečo in potegnejo iz vode celo čez meter dolge some.

Če ste tudi vi ribiči, prinesite pribor s sabo, mogoče boste imeli srečo in se boste vrnili domov z občudovanja vredno trofejo!

Vsega, kar se spleša v Novem mestu ogledati, vam nisem opisala. Porabila bi preveč prostora, saj bi o vsaki hiši, vsaki ulici lahko mnogo povedala. No, upam, da ste glavno izvedeli. Že zaradi tega se spleša ogledati naše mesto, ki je zelo zanimivo. Pridite in se na lastne oči prepričajte!

Maja Tovšak, 8.e

VEDNO TE BOM NOSILA V SRCU

Minilo je že skoraj šest let, odkar smo se preselili v Novo mesto. Zakaj, sama ne vem! Vem samo to, da sem napravila veliko napako, ker nisem očku in mamiči branila, da bi ostali raje v svojem rojstnem kraju.

Rodila sem se v Kranju. Tam sem živela devet let. Stanovali smo malo stran od centra mesta, v ulici Pot na Jošt. To je zelo lepa, sedaj že kar obsežna ulica. Z desne strani jo tesno objema gozd. Kakor rožica se skriva kraj gozdiča ta ljubka ulica. In trinajsta hiša v njej je bila naša. Stoji v zavetju in zraven nje hišice drugih ljudi - naših nekdanjih sosedov. Obdajal jo je majhen, toda skrbno obdelan vrtič. Sadni je bil malo manjši, a zelenjavni obširnejši. Ob hiši se kakor nekaka gospodična bohoti terasica, ki je bila dokaj prijetna za igranje.

Bila je ograjena in okrašena z rožicami. Na njej je bilo vedno zelo prijetno. Podnevi, ob lepih, sončnih dnevih za sončenje in igranje raznih iger, ponoči pa za ogled pristajanja avionov na brniškem letališču, v mirnem, tihem poslavljanju se dnevu. Na vrtu sta rasli dve tako sladki slivi, da smo jih mi otroci kar zelene večinoma vse pojedli. Tudi češnja je bila vsako leto zelo polna. Veje so komaj nosile vinsko rdeče težke plodove. Te pa so lahko počakale do časa, ki je bil primeren za obiranje, kajti bila je tako nesramno visoka, da si mi otroci nismo upali nanjo. Kljub temu, da so bile tako težke, jih je pa vendar zelo malo padlo na tla. Pa še te so prej pobrale in razjedle črne in rjave mravlje kakor pa mi.

Tudi grozdje smo lahko jedli svoje. Pred hišo je stala mlada, šele razvijajoča in razširjajoča se na vse strani, trta. Pa vseeno je bilo nekaj za pod zob.

Na kraju vrta je stala majhna, uspavajoča gugalnica. Vendar pa ni bilo preveč prijetno biti ob njej, ker si lahko šel s kakšno buško na glavi ali prasko na roki jokaje domov. Tam smo se vedno kregali, včasih tudi pretepali za gugalnico.

S sosedi smo bili kar dobri prijatelji. Toda sošolka, ki sem jo morala zapustiti že v tretjem razredu, pa je zame nepozabna. Imela sem jo zelo rada. Vedno, v sili in v sreči, mi je bila dobra. Razumela me je. Tudi njej je bilo zelo hudo, ko smo se preselili.

Le zakaj smo se? Zakaj? Bolje, da ne mislim na to. Solze in jok povesta vse. Toda vedno znova se tolažim, da bom po končanih šolah odšla nazaj. Tu ni zame pravih prijateljev. Šest let nisem spoznala prijateljice, ki bi bila taka kot ona iz Kranja. Prijateljice že imam, toda tako dobre, pristržne ne.

Želim si samo to, da bi se vrnila nazaj v moj "rojstni kraj".

BIL JE LEP VEČER

Mrak. Povsod mrak, le v hišici na koncu vasi še gori luč. V izbi je na mizi sklada žgancev. Okoli mize so zbrani vsi domači in zajemajo iz nje. Vsi, od najmlajšega, komaj petletnega, do dedka, ki mu bo kmalu sedemdeset let. Molčijo. Ko se sklada izprazni, jo mati odnese v kuhinjo. Oče sede k starem kopitu v kotu sobe in nadaljuje svoje delo - napraviti mora par zimskih čevljev. Otroci zlezejo na toplo krušno peč, nekateri pa posedejo na klop ob peči. Dedek sede mednje. Vpraša jih:

"No, o čem pa naj vam pripovedujem danes?" Najstarejši se oglasi:

"Povej nam, kako je bilo takrat, ko si bil vojak v prvi svetovni vojni."

Dedek si napolni pipo, jo prižge, puhne nekaj kolarjev dima in prične svojo zgodbo:

"Od takrat je minilo že veliko let. Prišli so pome in me skupaj z drugimi odpeljali. Prej so nam povedali, da gremo v vojno nekam tja v Karpate."

Tisto leto je bila mrzla jesen. Pričakovali smo hudo zimo. Pripeljali so nas v Galicijo. Tam smo se utaborili v zidanih barakah. Ni bilo udobno, a bilo je prijetno.

Že drugi dan po našem prihodu je zapihal močan veter in nekaj dni kasneje prinesel sneg. Melo je ves teden. V tem času nismo mogli nikamor. Hrano iz zaledja smo sicer dobivali, a neredno. Velikokrat nas je mučila taka lakota, da se nam je delala pajčevina v želodcu. Tudi oblečeni smo bili slabo. Imeli smo stare poletne uniforme. Zato smo se raje zadrževali v barakah, le redko smo hodili ven.

Snega je bilo do pasu, mraz pa tak, da ti je slina zmrznila, če si pljunil.

Enkrat sem šel ven. Gumbi so mi zmrznili. Ko pa sem se vrnil, so mi drug za drugim odpadli, ker so se odtajali.

Kdaj pa kdaj so se v našo bližino priplazili sestra-

čani volkovi. Zavijali so cele noči, da nam je šel srh po kosteh. Včasih smo streljali nanje, da bi jih odgnali, ker nismo mogli spati, a so se vedno znova vračali.

Čeprav je bilo pozimi tako hudo, smo ta letni čas imeli raje kot pomlad. Zime so bile mrzle, zato smo bili v barakah na toplu. Kartali smo, si pripovedovali zgodbe, nekateri so imeli s seboj stare knjige, vse nam je krajšalo čas. Ko pa se je odtaajalo, smo morali kljub dokajšnjemu mrzlu v boj. Tega seveda nismo radi videli, a smo morali ..."

Ob poslušanju so otrokom narasla ušesa, oči so se jim svetile kot majhne lučke.

Tedaj pa vstane babica, ki je ves čas pletla. Pogleda na staro stensko uro in reče:

"Otroci, spati. Pozno je že."

Otroci od razočaranja vzdihnejo in se odplaziijo iz sobe.

Tudi moja senca ob oknu izgine in se pogrezne v temo. To je bila zanje res lepa zgodba za lahko noč.

Lea Cvitkovič, 7.c

OSTALI SMO V TEMI

V začetku šolskega leta večkrat ni bilo električnega toka. Takrat se nam je zgodilo marsikaj. Opisala vam bom prvi večer v temi.

Bilo je popoldne. Mamico smo prosili, če bi spekla jabolčni zavitek. Željo nam je izpolnila. Zamesila je jabolčni zavitek in vključila pečico v štedilniku. Počakali smo, da se je segreela, potem pa smo ga dali v pečico. Čakali smo do večera, da bi se spekel. Ker se ni, je mami mislila, da je štedilnik pokvarjen, ko pa je hotela prižgati luč in ta ni zasvetila, je vedela, da ni električne

ga toka. Brat je poiskal svečo in vžigalice ter jo prižgal. Z večerjo nismo bili v zadregi, ker kuhamo na plinskem štedilniku.

Pri večerji se mi je zdelo imenitno, ker je sveča toliko svetila, da je bila v kuhinji medla svetloba. Po večerji pa ni nihče izključil pečice. Nekaj časa smo se pogovarjali, potem pa smo odšli spat. Dolgo nismo zaspali, ker je bilo pusto in nismo mogli gledati televizije. Po dolgem času smo zaspali. Ponoči pa je brata, ki spi v kuhinji, prebudil vonj po jabolčnem zavitku. Poklical je mami, ki je odšla pregledat v pečico. Videla je, da je ravno prav pečen. Zbudila sta še naju z očkom in odšli smo jest. Vsak s svojim kosom zavitka v roki smo se smejali in čudili, kako smo imeli tako srečo.

Potem skoraj vsak večer ni bilo električnega toka in veliko večerov je bilo pustih.

Vanja Hribar, 5.c

RODIL SE JE NOV DAN

Nekega jutra sem se zelo zgodaj zbudila, ker nisem mogla spati. Kaj naj delam? Hipoma mi je šinilo v glavo nekaj zanimivega. Opazovala bom, kako se bo rodilo novo jutro. Odprla sem okno in se naslonila nanj, potem pa se vsa predala milobi jutranjega zraka.

Zunaj je še ležal mrak. Nebo je bilo še v nočni obleki. Posamezne zvezde so migljale po prostanstvu in kdaj pa kdaj se je katera utrnila. Zdrsnila je po brezkončni daljavi in tonila v temo kakor ugašajoče življenje. Mesec, ta večni popotnik, se je že odpravil po Rimski cesti na drugo stran sveta.

Polagoma je začel srebrni soj zvezd ugašati. Tu in tam se je iz oblakov prikazal košček modrega neba kot

plavica med klasjem. Vsa narava se je začela prebujati, da bi se poklonila novemu gospodarju - dnevu. Drevesa ob cesti so kdaj pa kdaj lahno zamajala svoja sloka, vitka telesa in zakrilila s košatimi rokami. Po travi so se zaiskrile kapljice rose kot biseri na dnu morja. Vitke travice so jih popile in zavalovile v lahnem vetrcu, ki je splaval kot meglica prek pokrajine in se spet oddaljil kot reka, ki teče v daljo. Izza oddaljenih gora je sonce, vladar, poslalo svoje prve blagohotne žarke, ki so šinili prek neba, poljubili zvezde za slovo, šinili do dreves in trav, kot da bi jim hoteli želeči vesel dan. Bilo je, kot da so dali ti žarki vsem travicam nenavadno moč, da so se dvignile in vztrepetale ob udarcih mogočnega cerkvenega zvonika. Tudi ta je oznanjal nov dan. Rahla meglica je šinila prek travnika in se spet razpršila med igrivimi žarki. Nebo se je zdaj že čisto zjasnilo in nad sabo sem zagledala mogočno sinje modro planjavo. Za trenutek se mi je zazdela kot veliko in globoko morje. Priplaval je vetrič in vzbudil nevidne strune na drevesih ob cesti, da je zazvenela mila, otožna melodija. Oh, kakšen virtuoz je narava! Tudi trave so začele svoj ples. Veter je bil vsem muzikant.

Nenadoma je iz grma udaril vesoljni zbor ptičjih glasov. Tudi oni so se pridružili travam in vetru. Zveneli so mili, sladki, otožni glasovi. Po travniku je vse oživel. Na tisoče drobnih živalic se je prebudilo in travnik je bil takoj bolj živ. A nenadoma so vsi zastali. Izza gora se je v vsej svoji veličastnosti prikazala ogromna zlata krogla in razlila svoj nežni sijaj po nebu. To je bil vrhunec. V tem hipu so se iz trave dvignili pisani metulji in se dvignili proti soncu. Obkrožili so travnik pod seboj in nato sedli na cvetke. Iz grma se je oglasilo čudovito, mehko gostolenje, ki je napolnjevalo jutranji zrak. Vse je zaživel, trave, smreke in druga drevesa so se priklonili soncu. V vsej svoji veličini se je rodil nov dan, novo jutro. Vse žvrgolenje se je zlilo v mogočen slavospev novemu, mlademu jutru.

Po cesti je zbrzel avtomobil in izginil v daljavi. Vse je utihnilo - človek je zmotil naravo s svojo prisotnostjo. Pokrajina se je zavila v molk.

Vrnila sem se v posteljo in bila za marsikaj bogatejša. Ni namreč vsakemu dano, da vidi neskaljeno igro narave.

Marija Trunkelj, 7.e

NA MORJU

Zatrobila je ladja in zbudila vse mesto. Zgodnje poletno jutro se je začelo prebujati. Maloprej še tihe in puste ulice so nenadoma oživele. Nekaj ljudi je teklo k obali pogledat, če je ravnokar prispela ribiška ladja kaj pripeljala. Ostali pa so že hiteli v trgovine, ki so se ravnokar odprle. Ropot smetarjev in njihovega tovornjaka je že utihnil. Zapel pa je zvon cerkve, ki stoji na najvišji točki mesta in zato vsakemu najprej pade v oči.

Domačini so hiteli na delo, turisti pa so se že pripravljali za kopanje. Nekaj otrok je že tekalo sem ter tja in se žogalo ter povzročalo živ-žav.

Čeprav še ni bilo vroče, je na obali stalo že nekaj ležalnikov in sončnikov.

Ljudje so se pripravljali na nov poletni dan.

Ni bilo treba dolgo čakati. Tudi sonce se je prebudilo in se na široko razbohotilo. Na nebu ni bilo oblačka. Postalo je svetlo in toplo.

Na obalo je prihajalo čedalje več kopalcev v lepih pisanih kopalkah. Voda še ni bila dovolj topla za kopanje, toda nestrpneži so že čofotali in plavalili po njej. Tudi slaščičarna se je že odprla in nekateri otroci so hodili iz nje s sladoledom v roki.

Nekaj se jih je že nestrpno igralo z žogo, nekaj

z badmintonom, drugi pa so se balinali. Seveda ne bi šlo brez tega, da ne bi kakemu starejšemu padla žoga na glavo in mu pobrala nekaj živcev. Toda taka reč pa vseeno ni bila.

Tisti, ki so hoteli biti bolj fini, so si nataknili sončna očala na nos. Ostali pa so držali tudi brez njih ali s časopisom na glavi.

Kmalu pa se je obala spraznila in nastal je vrvež v vodi. Tik ob obali so čofotali čisto majhni otroci. Od teh je odmevalo cviljenje in piskanje. Malo stran so krožili "šlaufki", iz katerih so molele glavice malo večjih otrok. Kar precej daleč od obale pa so plavale glave s pisanimi kapami ali brez njih.

Na obali so ostali le tisti lenuhi, ki se jim ni dalo plavati.

Ko je bilo poldne, se je obala nekoliko spraznila, ker so ljudje hiteli na kosilo. Toda to ni trajalo dolgo. Kmalu je bil spet drenj.

Popoldne je bila še večja vročina. Tedaj so navahali na slaščičarno, da bi jo čisto spraznili, če ne bi imeli dovolj urnih delavcev, ki so v kuhinji hiteli. Drugače pa je bilo kot dopoldne - lenuhi na obali, ostali v vodi.

Ko pa je sonce počasi začelo zahajati, se je obala spremenila v sprehajališče. Iz restavracij in hotelov je odmevala glasba še pozno v večer. Dolgo so se še sprehajali, toda polagoma so le odšli spat. Mesto je postalo tiho.

Vivina Gazvoda, 7.b

ŽIVI KAKOR DROBNA MRAVLJA

Nekateri ljudje živijo v svojih skromnih hišicah in so zadovoljni s tistim, kar imajo. Drugi pa niso zadovoljni s svojim velikim premoženjem. Veliko je takih ljudi na

svetu, ki morajo skrbno čuvati vsak dinar, da imajo za vsakdanji kruh od 1. do zadnjega v mesecu.

Poznam starko pri sedemdesetih letih. Živi v skromni hišici. Je vdova. Mož ji je padel med narodnoosvobodilno borbo in je zapustil štiri majhne otroke. Da je preživljala sebe in svoje otroke, je hodila k sosedovim pomagat, da je dobila kos kruha ali pa nekaj drobiža. Otroci pa materega truda niso opazili. Vedno bolj so ji nagajali. Otroke je lepo vzgajala in jih spravila do dobrega kruha.

Odšli so po svetu, na mater so pa pozabili. Obiščejo jo samo dvakrat na leto. Pripeljejo se z avtomobili najboljših znamk, da bi pa materi prinesli vsaj ruto, se nihče ne spomni.

Nobeden ne občuti, koliko je morala njegova mama pretrpeti, da ga je spravila do dobrega kruha.

Sedaj še živi in dobi po možu skromno pokojnino. Toliko dobi, da si lahko vsak dan kupi liter mleka in pol kilograma kruha.

Vsako leto, ko je dan žena, jo obiščejo šolarji in se z njo pogovarjajo o življenju današnjih dni.

Res je zelo skromna. Potoži ne rada. Milo pa se ozira k sosedovim, ki imajo vsega na pretek.

Alenka Golob, 7.d

NINA

Mala deklica se z mamo sprehaja po parku. Mama, visoka, elegantna ženska, oblečena po najnovejši modi, hodi z visoko dvignjeno glavo. Naenkrat se ji otrok iztrga in steče k peskovniku. In že navdušeno dela potičke, zraven pa radostno čeblija.

"Nina, takoj pridi sem! Umazala si novo oblekico! Pačka!" Ženska jo histerično krega.

Sonce v otroških očeh ugasne. Nina žalostno povesi glavo in tiho stopa ob mami.

Malo naprej je na stezici kupček živobarvnega jesenskega listja. Dekletce pozabi na vse in takoj zagazi vanj. Z ročicami ga razstresa na vse strani. Nato izbere najlepši list in ga ponese mami.

"Že spet, zdaj greva pa domov! Da si boš zapomnila! Doma imaš igrače, tam se igray!" Ženska jo prime in odvleče.

Kmalu sta doma. Razkošno stanovanje z lepimi sobami. Povsod dragoceno okrasje, kristal. Deklico zapro v njeno sobo in ji dajo mnogo igrač.

Nina je sama. Usede se na tla in jih molče s solzami v očeh opazuje. Nasproti nje je velika, lepa italijanska punčka, ki zna hoditi in reči "mama", če jo obrneš na hrbet. Dragocen medvedek, skoraj tako velik kot deklica, sedi na postelji. Zraven njega je še vse polno različnih živali, ki jih je Nina dobila od očka, ko se je vrnil iz Anglije, Francije, kjer je bil na službenem potovanju.

Naenkrat zagleda pod posteljo starega in zguljenega medvedka, ki ga je dobila od babice. Urno ga vzame in ga sunkovito stisne v naročje. Zdaj vstopi hišna pomočnica, stara in prijazna gospa. Vzame objokano Nino v naročje ter ji začne praviti pravljico o Rdeči kapici. Punčka se pomiri in z velikimi, črnimi očmi začudeno gleda teto. Kar mimogrede mineva čas.

Domov se vrne mama. Tudi očka je že tu. Starša se prepirata. Končno se odločita, da gresta zvečer k prijateljem na zabavo. Čez eno uro sta že pripravljena.

Mama je čudovita v beli večerni obleki z nizom biserov okrog vratu. Mimogrede vošči hčerkici lahko noč. Ta priteče k njej in se ji vrže okrog vratu:

"Mamica, ostanita! Mene je tako strah! Zakaj gresta vsak večer nekam? Jaz pa ostanem tako sama!"

Zopet ji polzijo po licu debele solze. Pridušeno ihti, ker ve, da mama ne mara, če joka.

Ženska se ji iztrga:

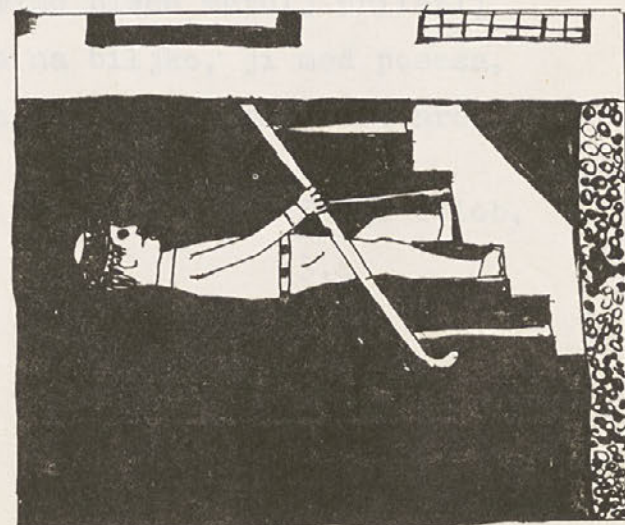
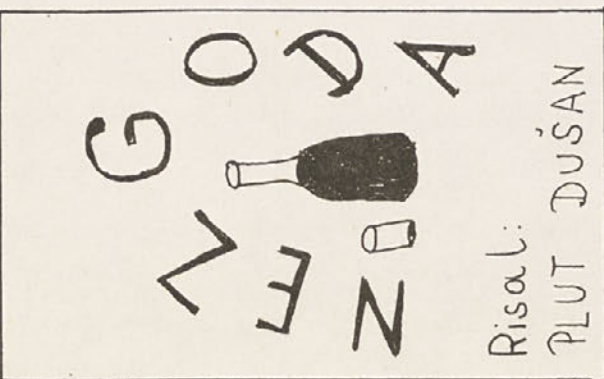
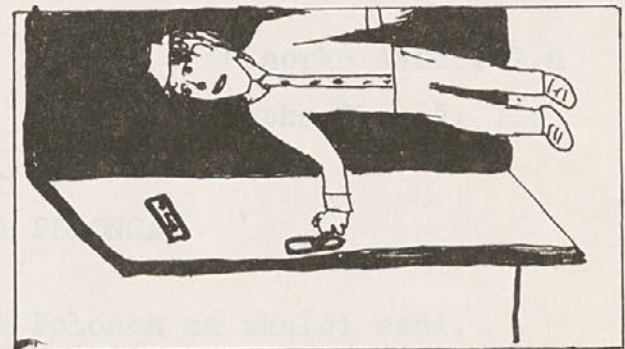
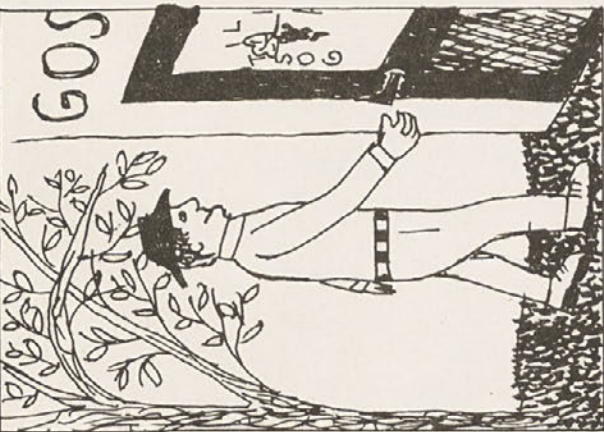
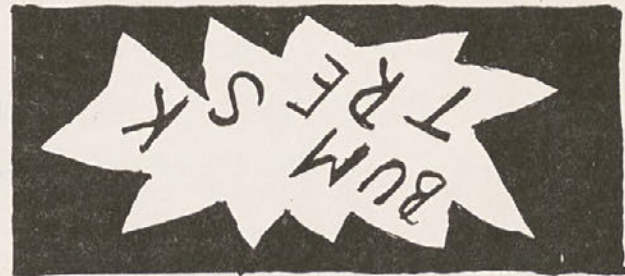
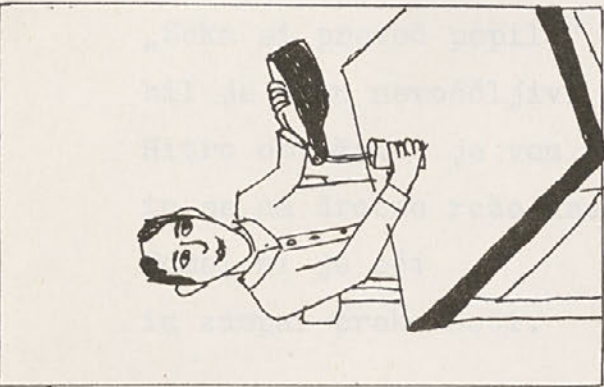
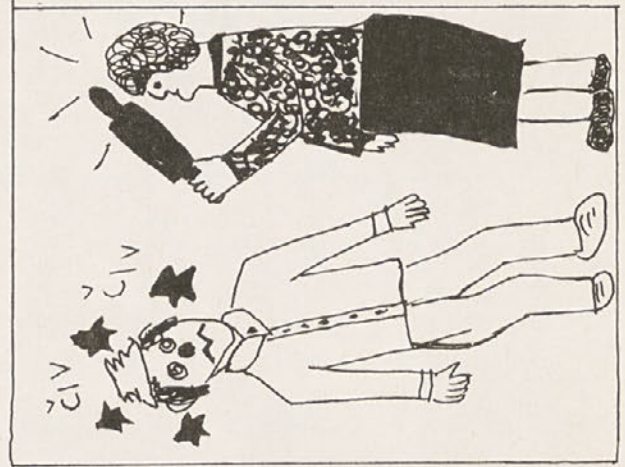
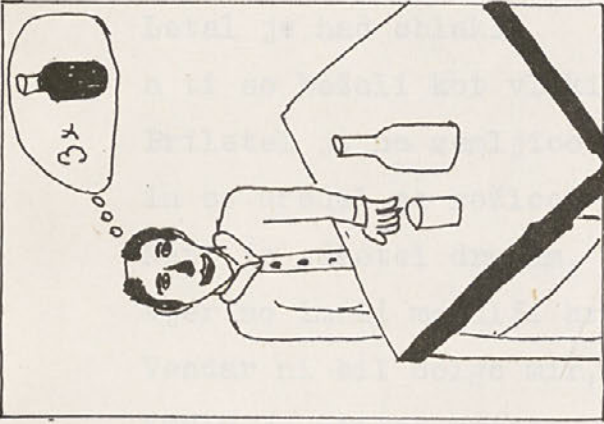
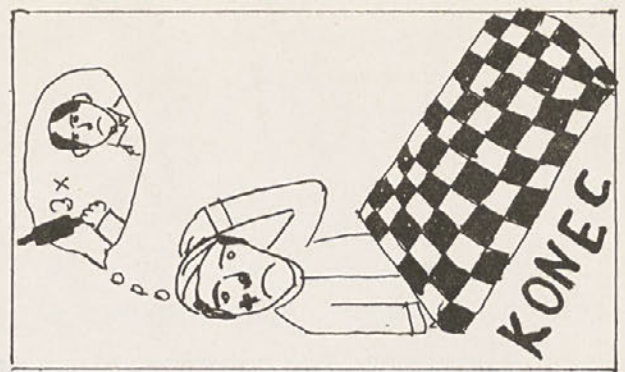
"Pusti me! Razmazala mi boš šminko! Saj nisi sama, teta bo s tabo! Imaš cel kup igrač, pa se igraji!"

Nina se tiho odmakne in mame ne pogleda več. Starša se med tem že odpravita na zabavo.

Dekletce sedi pri teti, ki ji nadomešča mater, ki nima časa zanjo. Zakaj jo pa ima? Za igračo, kot Nina medvedka?

Nini ne manjka ničesar, vse ima, kar si želi. Je pa najprej otrok. Oropana je materine ljubezni.

Maja Tovšak, 8.c

METULJ

Pod sinje nebo
odneslo metulja je lahko telo.
Letal je nad oblaki,
a ti so bežali kot vlaki.
Priletel je na zemljico
in se usedel na rožico.
Nato je odletel drugam,
kjer so imeli metulji hram.
Vendar ni bil dolgo mir,
kmalu je nastal prepir.
„Soka si preveč popil,“
bil je eden nevoščljiv.
Hitro obtoženec je ven odletel
in se na drobno rožo usedel.
Pomel si je oči
in zaspal preko noči.

Biserka Avsec, 7.a

Metka Glavič, 7.c

MALA POLONCA

Mala Polonca na skalci sedi,
ko mimo pisan metulj prileti;
sede na biljko, ji med posesa,
mala Polonca se smeji od srca.

Sonja Golob,

3.a

ČEBELE

Čebelice male so cvetje iskale,
čebelice pridne so meda nabrале.
Deklice male so med polizale,
dekllice male so velike postale.

Anita Brezovar, 2.d

KRAVICA

Sem kravico pasla,
sem lačna postala,
sem mleka prosila,
mi kravca ga je dala,
sem rekla ji: „Hvala!“

Natalija Petakovič, 2.d

SONJA BERE

Sonjica mala
na kavču sedi
in bere knjigo,
da dolčas spodi.

Bere knjigo
o živalih sveta,
a najbolj všeč
ji je stavek ta,
da opica rada banane ima.

Polonca Jaki, 3.a

KT PET

Glej,
tam jih mačkov pet stoji;
ves dan klepečejo,
drugega ne delajo.

Pa če je sonce, mraz, nevihta,
še vedno vidiš glavice,
ki skupaj se tišče.

Res resne so novice to,
ki prvi jih pove;
a drugi, ta veliko ve,
vse novice zve.

Tretji ter peti in četrtri
pa poslušajo.
Kar dlake se jim ježijo.

Res,
tam mačkov pet stoji;
še zdaj klepečejo,
nič drugega ne delajo.

Vivina Gazvoda, 7.b

POZDRAVLJENI, PIONIRJI IN MLADINCI!

Spet so oživele naše šolske klopi in z njimi delo, s katerim smo med počitnicami prekinili.

Svet pionirskega odreda in predsedstvo aktiva ZMS vas vabita, da se tudi na področju svobodnih dejavnosti vključite v krožke in sekcije, ki smo jih porazdelili na sorodna področja dela.

- a) kulturno-umetniško področje
- b) družboslovno področje
- c) naravoslovno področje
- d) tehnično področje
- e) dejavnosti šolskega športnega društva

Nove Jugoslovanske pionirske igre „Naša domovina pod svobodnim soncem“ vas vabijo!

- Spoznali boste našo družbeno ureditev,
- seznanjali se boste z dosežki znanosti in tehnike,
- s skrivnostni narave in pomagali boste varovati naše okolje,
- sodelovali boste na srečanjih, revijah, zborih, prireditvah in razstavah in se trudili,
- da bo samouprava v pionirskem odredu in v aktivu ZMS čim bolj zaživeła.

Naloge za pionirje od 1. do 3. razreda bomo izvajali pod skupnim imenom Brez truda ni znanja.

Pionirji od 4. do 6. razreda bodo reševali naloge Ponosen sem, da sem pionir.

Sedmi in osmi razred pa naloge z naslovom Dvignimo čela.

Pionirski list vas vabi k sodelovanju v nagradnem natečaju, do česar smo dolžni, saj nam mora biti lanskoletna uvrstitev med najboljše pionirske odrede vzpodbuda za bodoče delo.

Mentorica PO in ZMS,
Majda Jereb

Uvodne besede, Ivanka Mestnik	1
Kam, Marija Trunkelj, 7.b	4
Ne bodi huda, mama, Romana Žveglič, 7.b	5
Tega ne morem pozabiti, Damijan Gazvoda, 8.c	7
Težka ura, Mojca Novak, 8.b	8
Spomin, Marija Trunkelj, 7.c	11
Obstrmela sem, Božena Bele, 8.c	12
Lepe ste, planine, Romana Žveglič, 7.b.....	13
Partizanu v spomin, Marija Trunkelj, 7.c	15
Zakaj bi se čudili, Damijan Gazvoda, 8.c	16
„Prišli smo čevapčiče peč“, Iztok Građeckı, 8.c	17
Pesem dežja, Nevenka Rihar, 8.b	20
Bila je napeta tekma, Franci Beg, 8.c	21
To bo „bilo“ nekoč, Rafko Kapš, 8.a	22
Naša družina in jaz, Barbara Fajdiga, 2.c, ...	26
J. Bradač, 2.b, H. Slamnik, 2.b, M. Bučar, 3.b,	do
S. Šepec, 2.d, H. Slamnik, 2.d, N. Pečakovič, 2.d,	
T. Sulič, 2.d, D. Špeh, 2.d	29
V bolnišnici, Saška Šepec, 2.d	29
Moja punčka, Darinka Bele, 2.d	29
Novo mesto, Marija Trunkelj, 7.c	30
Pridite, pokazala vam bom Novo mesto, M. Tovšak, 8.c	31
Vedno te bom nosila v srcu, Irena Agnič, 7.c	32
Bil je lep večer, Lea Cvitkovič, 7. c	34
Ostali smo v temi. Vanja Hribar, 5.č	35
Rodil se je nov dan, Marija Trunkelj, 7.c	36
Na morju, Vivina Gazvoda, 7.b	38
Živi kako drobna mravlja, Alenka Golob, 7.d	39
Nina, Maja Tovšak, 8.c	40
Metulj, B. Avsec, 7.a, M. Glavič, 7.c	43
Mala Polonca, Sonja Golob, 3.a	43
Čebele, Anita Brezovar, 2.d	44

Kravica, Natalija Petakovič, 2.b	44
Sonja bere, Polonca Jaki, 3.a	44
Klepet, Vivina Gazvoda, 7.b	45
Pozdravljeni, pionirji in mladinci, Majda Jereb	46

Zbrali in uredili člani literarnega krožka na osnovni šoli Grm Novo mesto pod vodstvom predmetne učiteljice Ivanke Mestnik.

Uredniški odbor:

1. Marija Trunkelj
2. Pečaver Vesna
3. Žveglič Romana
4. Gazvoda Vivina
5. Kotnik Mirjam
6. Gutman Suzana

Likovne priloge izdelali člani likovnega krožka pod vodstvom predmetnega učitelja Nika Goloba.

Likovni prispevki:

1. Vrba, Plut Lidiya, 7.d
2. Prvaki, Papež Brigita, 8.a
3. V šoli, Marušič Ivica, 8.a
4. Strip, Plut Dušan, 7.d

Naslovno stran Gremo v šolo izdelala Sonja Golob, 4.d

Blagajna: Lidiya Novak

Tehnična izvedba: Franci Turk, Lojze Novak

Naklada: 500 izvodov

Cena: 4,00 din

Novo mesto, 29. september 1974

